

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2024, sp. zn. 6 Tdo 692/2024, ECLI:CZ:NS:2024:6.TDO.692.2024.1

Číslo: 17/2025

Právní věta:

I. Skutková podstata přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku může být při splnění dalších podmínek naplněna i krátkodobým pobytem pachatele v místě, na které se vztahuje jemu uložený trest zákazu pobytu.

II. Účelem trestu zákazu pobytu není jen zamezení pachateli, aby se nacházel v prostředí, které by jej mohlo svádět k další trestné činnosti. Je jím i ochrana určitého prostředí, které by pachatel mohl svými aktivitami ohrožovat.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.08.2024

Spisová značka: 6 Tdo 692/2024

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, Zákaz pobytu

Předpisy: § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku
§ 75 odst. 7 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného V. C. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2024, sp. zn. 9 To 3/2024, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 1 T 67/2023.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 (dále „soud prvního stupně“, příp. „soud“) ze dne 11. 12. 2023, č. j. 1 T 67/2023-129, byl obviněný V. C. (dále „obviněný“, příp. „dovolatel“) uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a odsouzen za to k trestu odnětí svobody na 5 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

2. Podle skutkových zjištění soudu se obviněný přečinu dopustil (zjednodušeně řečeno) tím, že dne 28. 8. 2023 nejméně od 19:05 hod. do 20:05 hod. pobýval bez povolení a existence vážných důvodů v Casinu XY v Praze 1, a to navzdory uloženému trestu zákazu pobytu vztahujícímu se na celé území hlavního města Prahy.

3. Odvolání obviněného Městský soud v Praze (dále též „odvolací soud“) usnesením ze dne 20. 2. 2024, č. j. 9 To 3/2024-169, podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti citovanému usnesení Městského soudu v Praze podal obviněný prostřednictvím svého obhájce dovolání, jež opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. Ten shledal v nesprávném právním posouzení skutku. Soudům obou stupňů vytkl vadný závěr o tom, jakou konkrétní činnost omezuje trest zákazu pobytu.

5. Upozornil, že tento trest spočívá v zákazu „zdržovat se“, nikoli „zdržet se“ ve vymezené oblasti a dovodil, že nedokonaný vid tohoto slovesa značí, že musí jít o déletrvající či opakující se jednání. Legislativní technika trestního zákoníku totiž právě užitím dokonavého či nedokonavého vidu slovesa rozlišuje ve formulacích skutkových podstat, zda jde o činy jednorázové (např. vražda – usmrtí, nikoli usmrcuje) anebo déletrvající či opakující se (např. nedovolené ozbrojování – přechovává, nikoli přechová). Totéž užívání rozdílných slovesných vidů platí i pro výklad obecného jazyka.

6. Vyzdvihl též zásadu terminologické jednoty právního řádu, díky níž je nezbytné, aby pojem „pobyt“ na straně jedné a „pohyb“ na straně druhé měl stejný význam ve všech právních předpisech tvořících právní řád. Rozdíl mezi svobodou pobytu a svobodou pohybu vyložil Ústavní soud v nálezu sp. zn. [Pl. ÚS 4/02](#) a tento výklad nutno vztahovat i na trest zákazu pobytu. Prvostupňový i druhostupňový soud však pojem „pobyt“ zakazovaný příslušným druhem trestu vyložily šířeji.

7. Z § 75 odst. 7 tr. zákoníku věta za středníkem se dále podává, že pachatel se nesmí na vymezeném místě zdržovat, ledaže by k tomu obdržel příslušné povolení. Toto povolení se přitom uděluje k přechodnému pobytu, z čehož vyplývá, že právě takový (tj. přechodný) pobyt byl uloženým trestem zakázán, zatímco na méně intenzivní formy přítomnosti v zakázaném prostoru (návštěva, přesun) se trest zákazu pobytu nevztahoval. Na tom nic nemění ani úprava v § 350a odst. 3 tr. ř., která hovoří o možnosti povolení „návštěvy“ zakázané oblasti. Trestní zákoník je totiž vůči trestnímu řádu jednak normou hmotněprávní, tj. speciální, a jednak novější, takže nesoulad těchto předpisů je třeba řešit vyloučením aplikace § 350a odst. 3 tr. ř.

8. Významným je též princip nevytváření nadbytečných ustanovení právního řádu, z čehož plyne, že jednotlivé právní instituty se nepřekrývají. Zatímco zásah do svobody pobytu řeší trest zákazu pobytu, pro zásah do svobody pohybu jsou určena omezení předpokládaná v § 48 odst. 4 tr. zákoníku. Chtěl-li by tedy soud obviněnému zakázat nejen bydlení (pobyt), ale i návštěvy vymezeného území (pohyb), musel by trest zákazu pobytu kombinovat s předmětným omezením.

9. I zásada ústavně konformního výkladu a princip výkladu normy podle jejího účelu brání interpretaci obsahu trestu zákazu pobytu, jakou zvolil odvolací soud. Z čl. 14 odst. 3 Listiny základních práv a svobod plyne, že svobody pohybu a pobytu mohou být zákonem omezeny, jen pokud je to nezbytné zejména k udržení veřejného pořádku, pro ochranu zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých. Účelem trestu zákazu pobytu pak je vyřazení pachatele z prostředí, které na něj má nepříznivý vliv. Překročení hranic zakázané obce či její jednogodinová návštěva nenarušuje veřejný pořádek ani nepoškozuje práva druhých a obtížně může vést též k tomu, aby se za tak krátkou dobu projevil nepříznivý vliv, který daná obec na pachatele má. Konečně nutno vzít v potaz i to, že zákaz

pobytu je výjimkou z pravidla zaručujícího svobody pohybu i pobytu. Všechny výjimky je přitom nutné vykládat restriktivně, aby vedly k zachování větší míry svobody.

10. Dovolatel uzavřel, že odvolací i prvostupňový soud nesprávně dovodily, že stíhaným jednáním mařil dříve mu uložený trest zákazu pobytu. Argumentoval-li odvolací soud výkladovými zvyklostmi již z dob Rakouska-Uherska, pak to jednak nijak nedoložil, ale i kdyby ano, pak český právní řád není systémem práva obyčejového, nýbrž zákonného. Případná zavedená praxe tak může být relevantní, jen pokud zákon umožňuje více výkladů, prostor k výkladu zaujatému odvolacím soudem však v projednávaném případě zákon nedává.

11. Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil usnesení soudu odvolacího i rozsudek soudu prvostupňového, jakož i další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a aby jej podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby.

12. Nejvyšší státní zástupce se k dovolání obviněného vyjádřil prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“). Připomněl, že obsahem trestu zákazu pobytu je, že pachatel nesmí po dobu výkonu tohoto trestu vstupovat a zdržovat se na určeném místě, ledaže by získal povolení k přechodnému pobytu. Právě část věty za středníkem v § 75 odst. 7 tr. zákoníku dává návod, jak časově interpretovat zákaz zdržovat se na určitém místě. I ke krátkodobému pobytu pachatele je totiž vyžadováno povolení a § 350a odst. 3 tr. ř. hovoří o povolení i jen k návštěvě zakázaného místa. Nadto je udělení takového povolení podmíněno důležitými důvody, pod něž pobyt odsouzeného v Casinu XY podřazovat nelze.

13. Kostrbatě zkonstruované argumentaci dovolatele k výkladu pojmu „zdržovat se“ se dostatečně věnovaly soudy obou stupňů. Lze snad jen doplnit, že obviněný bez logicky obhajitelného důvodu klade rovnítko mezi pojmem „zdržovat se“ coby znakem skutkové podstaty stíhaného přečinu na straně jedné a krátkodobým či dlouhodobým bydlením na straně druhé. Podstata projednávaného přečinu se ovšem neomezuje pouze na to, že by pachatel nesměl v určité oblasti bydlet.

14. Státní zástupce uzavřel, že obviněný sice uplatnil námitku spadající pod prvou variantu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., stalo se tak ovšem nikoli opodstatněně. Proto navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Zároveň vyjádřil souhlas, aby Nejvyšší soud o podaném dovolání rozhodl za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání. Souhlas s rozhodnutím Nejvyššího soudu v neveřejném zasedání vyslovil i pro případ jiného než jím navrženého rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

III.

Přípustnost dovolání

15. Dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV.

Důvodnost dovolání

16. Obviněný své dovolání založil na tvrzení o naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. K naplnění tohoto dovolacího důvodu dochází, jestliže podle obsahového vymezení námitek rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Vznášené námitky obsahově odpovídají první variantě tohoto dovolacího

důvodu, neboť rozporuje, že správně zjištěný skutek nese všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, stran něhož byla vyslovena vina. Jádrem dovolacích námitek je argumentace, že trest zákazu pobytu neomezuje pachatele ve svobodě pohybu a nezapovídá mu proto krátkodobou návštěvu vymezené lokality, na niž jinak daný trest dopadá.

17. Dovolací soud však této argumentaci nepřisvědčil. Zmíněné námitky uplatňoval obviněný již před prvostupňovým i druhostupňovým soudem, které na ně patřičně reagovaly a logicky a přesvědčivě vyložily, proč jim nemohou dát za pravdu. Úvahy soudů obou stupňů jsou dostatečně podrobné, logické a srozumitelně vyjádřené. Dovolací soud se s nimi ztotožňuje a nad jejich rámec považuje za vhodné se zřetelem k formulaci dovolacích výhrad dodat toliko následující.

18. S dovolatelem nelze souhlasit v jeho lingvistickém exkursu o dokonavých a nedokonavých slovesech a jejich užití (nebo užívání) coby legislativní techniky. Pomine-li dovolací soud, že existují slovesa indeterminovaná, která mohou mít podle kontextu význam různých vidů, popř. slovesa vidově sporná, nelze v rámci formulací skutkových podstat či terminologie trestního zákoníku brát používání dokonavých a nedokonavých sloves jako neměnnou, nepřekročitelnou a absolutní legislativní techniku, která by bez dalšího, vždy a bez výjimek určovala ukončenost či naopak trvalost nebo opakovanost určitého děje tvořícího hypotézu konkrétní trestněprávní normy.

19. Takto lze například upozornit na formulace skutkových podstat, které se týkají předčasně dokonaných deliktů. Podle § 161 odst. 1 tr. zákoníku se trestného činu pomoci těhotné ženě k umělému přerušení těhotenství dopustí ten, kdo pomáhá těhotné ženě, aby své těhotenství sama přerušila. Přestože formulace skutkové podstaty užívá sloveso v nedokonavém vidu (pomáhá, nikoli pomůže), neznamena to, že k trestnosti by byla vyžadována dlouhodobá či opakovaná nebo trvající výpomoc, a že tento trestný čin by nebylo možno spáchat jednorázově třeba podáním příslušného chirurgického či quasi-chirurgického nástroje. Obdobně to platí u trestného činu svádění těhotné ženy k umělému přerušení těhotenství podle § 162 odst. 1 tr. zákoníku (svádí, nikoli svede), brání rukojmí podle § 174 odst. 1 tr. zákoníku (hrozí, nikoli pohrozí), vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku (nutí, nikoli donutí).

20. Ale i v případech, v nichž nejde o předčasně dokonané delikty, užívá trestní zákoník slovesné vidy lingvisticky ne zcela čistě. Zpravidla použije v popisu skutkové podstaty ten slovesný vid, který nejčastěji odpovídá obsahu popisovaného děje, aniž by to však znamenalo, že je vyloučeno naplnění této skutkové podstaty dějem popisovaným videm druhým. Takto lze poukázat na § 216 odst. 1 tr. zákoníku, podle něhož se trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti dopustí mimo jiné ten, kdo přechovává věc, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou. I zde je držení věci vyjádřeno slovesem v nedokonavém vidu (přechovává, nikoli přechová). Použitý nedokonavý slovesný vid podchycuje právě to, že přechovávání se zpravidla odehrává jako delší dobu trvající aktivita, přesto však nebude vyloučena trestní odpovědnost jedince, který např. od pachatele krádeže převezme na pár minut ukradenou věc s tím, že si ji od něho následně pachatel či někdo jiný vyzvedne. Totéž platí i pro další trestné činy obsahující ve skutkové podstatě formu spáchání přechováváním (nikoli přechováním) – trestný čin padělání a pozměnění peněz podle § 233 odst. 1 tr. zákoníku, trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 279 tr. zákoníku, trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku apod.

21. Dalším příkladem nepřijatelnosti absolutizace jazykových pravidel a jejího povyšování nad kontextuální usazení interpretovaného textu právní normy je ustanovení § 213 odst. 1 tr. zákoníku. Podle něho se trestného činu provozování nepoctivých her a sázek dopustí ten, kdo provozuje peněžní nebo jinou podobnou hru nebo sázku, jejíž pravidla nezaručují rovné možnosti výhry všem účastníkům. Klíčové sloveso „provozovat“ je z čistě lingvistického hlediska právě slovesem indeterminovaným, které může vyjadřovat podle svého kontextu vid dokonavý i nedokonavý. Čistě a

výlučně nedokonavý vid, popř. vyjádření trvalosti či opakovanosti lze formulovat patrně pouze archaickým „provozovávat“. I tato slovesná forma však má navzdory vidové dokonalosti své obsahové úskalí, protože vyjadřuje současně i složku občasnosti, resp. to, že opakovaný či déletrvající jev není kontinuální, ale je rozštěpen do bloků, které jsou od sebe odděleny časovými úseky, v nichž se daný jev nevyskytuje. Přestože tedy ve shora popsané skutkové podstatě může sloveso „provozovat“ vyjadřovat i vid dokonavý, sotva bude za trestnou pokládána jednorázově provozovaná hra či sázka při ojedinělém setkání. Sloveso provozovat totiž v sobě již samo o sobě bez ohledu na slovesný vid obsahově zahrnuje složku opakovanosti či dlouhodobosti.

22. Totéž – ovšem v opačné rovině – dopadá i na zde posuzované sloveso „zdržovat se“. Navzdory nedokonavému vidu lze takto vyjádřit i velmi krátkodobý výskyt jedince zdržujícího se v určitém prostoru. Např. podezřelý se zdržoval (nikoli zdržel) před hostincem, kde došlo k incidentu, a bylo proto nutno provést rychlý zákrok, neboť jinak by místo opustil a musel by být hledán. I pro děj trvající jednotky minut tak lze užít nedokonavý vid slovesa – zdržovat se. Toto sloveso totiž spíše než časový aspekt cílí na vyjádření prvku neukotvenosti k určitému místu a proměnlivosti výskytu tam se zdržujícího jedince. Osoba někde se zdržující tak zhusta nemá k dané lokalitě žádnou spolehlivou vazbu, není tam pevně usazena, vrací se tam spíše epizodně, namátkově apod.

23. Argumentace terminologickou jednotou právního řádu rovněž případná není. S ohledem na vývoj společnosti a s tím související rostoucí potřebu právně upravovat stále širší materii lidského konání je nezbytným častěji užívat určitý obecný pojem ve specializovaných významech, které se od sebe odlišují v detailním vymezení v závislosti na druhu či kontextu právní problematiky, v níž je obecný pojem užit. Řada právních norem tak pro úpravu své materie vymezuje použité pojmy, přičemž jeden obecný pojem nese různé významy v různých právních oblastech. Terminologická jednotota právního řádu je tedy v současnosti takřka nedosažitelná. Jak správně upozornil již prvostupňový soud, dovolatelem vyzdvihovaný nálezk Ústavního soudu řešil termíny svoboda pobytu na straně jedné a svoboda pohybu na straně druhé na platformě pojmosloví pro účely veřejnoprávních evidencí. Tamní závěry proto nelze automaticky přenášet do trestního práva.

24. Měl-li by se však dovolací soud uchýlit k obviněným izolovaně aplikovaným lingvistickým pravidlům, pak ad absurdum dovedeno je kmenem slova „pobyt“ sloveso „být“, za jehož synonyma lze považovat slova „nacházet se – vyskytovat se – zdržovat se“. Z tohoto pohledu lze zákaz pobytu interpretovat jako zákaz „bytí – nacházení se – vyskytování se – zdržování se“. Jde tedy o zákaz jevu, který může být nastolen bez jakéhokoli pohybu, a současně o jev, jehož eliminace nutně pohyb vyžaduje. I při výkladové metodologii zastávané obviněným tak jde jak o zásah do svobody pobytu (jedinec v určeném místě „být“ nesmí), tak i do svobody pohybu (jedinec musí místo, pro něž se trest zákazu pobytu stal vykonatelným, opustit).

25. Obdobně neakceptovatelná je snaha zobecňovat ryze veřejnoprávní termín „přechodný pobyt“ (týkající se dočasného usazení se cizince na území České republiky) a transponovat jej do běžného jazyka či do jiného právního odvětví s tímž významem, jaký má pro označení konkrétního pobytového režimu cizozemce. Umožňuje-li tedy § 75 odst. 7 tr. zákoníku věta za středníkem odsouzenému povolit přechodný pobyt, neznamená to ani úkrok do správního práva ani změnu občanského statutu pachatele. Neznamená to tedy, že na odsouzeného by se náhle hledělo jako na cizince, pro něhož je nutno stanovit pobytový režim. Nezakládá to gesci správních úřadů rozhodujících mimo rámec trestního řádu. A nelze z toho ani dovozovat, že trestem zákazu pobytu byl pachateli zakázán teprve až pobyt přechodný, zatímco krátkodobější formy „bytí“ v zapovězené oblasti takovým trestem zasaženy nebyly.

26. Možnost povolit pachateli přechodný pobyt ve smyslu § 75 odst. 7 tr. zákoníku věta za středníkem je zcela autonomní pojem vycházející z obecného jazyka, v němž „přechodnost“ značí proměnnou veličinu, jejíž hodnota je určována časovým nárokem potřebným k vyřízení nutné osobní

záležitosti. V závislosti na charakteru takové záležitosti může jít o přechodnost třeba i jen v řádu minut. Tomu odpovídá i procedura stanovená pro získání takového povolení, jež je upravena v § 350a odst. 3 tr. ř. Toto ustanovení hovoří o povolení návštěvy, což je pojem evokující právě i jen velmi krátký výskyt („bytí“) v navštívené oblasti.

27. Je lichá úvaha dovolatele, že mezi trestním zákoníkem (hovořícím o přechodném pobytu) a trestním řádem (hovořícím o návštěvě) je rozpor, a dále že trestní zákoník jako norma novější a speciální k trestnímu řádu vylučuje aplikaci § 350a odst. 3 tr. ř. Napadené předpisy nejsou v rozporu, ale naopak se vzájemně doplňují. V § 350a odst. 3 tr. ř. užitý pojem „návštěva“ totiž více než dobře zapadá do podmínek, které musí splňovat záležitost, pro niž lze pachateli povolit přechodný pobyt podle § 75 odst. 7 tr. zákoníku věta za středníkem. Nemůže totiž jít o jakoukoli záležitost, ale jen takovou, která má současně dvě vlastnosti. Jednak musí být osobní (nelze ji vykonat v zastoupení) a jednak musí být nutná (nelze na ni rezignovat, odložit ji, nahradit ji jiným řešením apod.). V důsledku této kumulace půjde spíše o zcela ojedinělé, výjimečné a krátkodobé důvody pro vstupy do zakázané oblasti, neboť pro další pobyt („bytí“) v ní dříve či později odpadne podmínka nutnosti či osobního vyřízení.

28. Neobstojí ani argumentace, jíž obviněný z principu nevytváření nadbytečné právní úpravy dovozuje, že trest zákazu pobytu postihuje jen svobodu pobytu (ve smyslu dlouhodobějšího bydlení), neboť pro zákaz pohybu (návštěvy) trestní zákoník předvídá uložení přiměřeného omezení podle svého § 48 odst. 4 písm. e). Tato jeho konstrukce však smysl obou těchto institutů obrací či dezinterpretuje. Oba tyto instituty se totiž vztahují k zakazu pobývání a jejich rozlišujícím kritériem není dlouhodobost nebo naopak krátkodobost zakazované aktivity či jevu, ale teritoriální vymezení, na které se zákaz vztahuje. Zatímco trest zákazu pobytu se pojí k určitému územněprávnímu celku bez ohledu na jeho občanskou vybavenost a volnočasové zázemí, přiměřená povinnost podle § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku vymezuje zakázanou oblast jejím účelovým zaměřením bez ohledu na to, kde se nachází. Trest zákazu pobytu tak zapovídá „bytí“ v celé geograficky stanovené zóně (okres, obec apod.). Přiměřená povinnost § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku zakazuje „bytí“ ve stanovených zařízeních (např. herny, fanouškovské kluby apod.) či akcích (festivaly, street party apod.), ať jsou kdekoli, ale nesvede pokrýt celé území, jaké lze vymezit v trestu zákazu pobytu. Oba typy zakázaného „bytí“ přitom mohou být dlouhodobé i krátkodobé.

29. Dovolateli lze dát za pravdu, že podmínkou pro omezení svobody pohybu i pobytu je nezbytnost takového omezení kvůli udržení veřejného pořádku, pro ochranu zdraví nebo pro ochranu práv a svobod druhých. Nelze s ním však souhlasit v tom, že stíhané jednání by tyto hodnoty nenarušovalo a že opačný názor by byl ústavně nekonformní či v rozporu s účelem právní normy. Obviněnému byl pravomocným rozhodnutím veřejné moci vysloven určitý zákaz, který svévolně nerespektoval. Veřejný pořádek je neudržitelný bez patřičného respektu k pilířům, které jej tvoří a mezi něž patří právě i rozhodnutí určující práva a povinnosti jednotlivců. Nedodržování takto stanovených povinností či jejich sebestředná dezinterpretace veřejný pořádek dozajista narušuje již sama o sobě, a tím spíše, stalo-li se tak způsobem popsáním v prvostupňovém rozsudku.

30. Lze si totiž těžko představit okázaleji demonstrovanou neúctu k soudnímu rozhodnutí, než pokud obviněný v zakázaném území navštívil nejen jeho nejfrekventovanější centrum vyznačující se zvýšeným bezpečnostním monitoringem (policejní hlídky, bezpečnostní kamery atp.), ale dokonce zařízení, kde musel prokazovat svou totožnost. Učinil tak navíc při vědomí, že může být pro policejní orgány zájmovou osobou, neboť nedávno předtím mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Ten sice napadl odvoláním, ovšem o průběh a výsledek odvolacího řízení se nikterak nezajímal, písemnosti řádně nepřebíral a musel tak počítat i s tím, že trest se stal vykonatelným. Na uvedeném nic nemění, že obviněný si takto počínal pouhou hodinu, zvlášť když takto krátká doba nebyla důsledkem jeho svobodného rozhodnutí opustit zakázanou oblast, ale pramenila z toho, že jej policie na podkladě příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody zadržela.

31. Totéž platí i o ochraně práv druhých. Obviněný je – s nadsázkou řečeno – kariérním pachatelem majetkové a majetkovo-násilné trestné činnosti. Té se dopouštěl právě i na zakázaném území Prahy. Při těchto jeho životních prioritách a „profesních“ zájmech je vyšší riziko, že i při krátkodobé návštěvě zapovězené lokality obnoví své zvyklosti a ohrozí tím nejméně majetková práva osob, s nimiž přijde do interakce. I z tohoto hlediska tak jeho hodinový pobyt v centru Prahy nelze mít za tak neškodný, jak jej chce prezentovat.

32. Dovolatel se také mýlí, dovozuje-li, že účelem trestu zákazu pobytu je toliko vyřadit jej z prostředí, které má na něho nepříznivý vliv. Trest zákazu pobytu totiž nesměřuje jen od závadového prostředí k pachateli (aby jej chránil před jeho lákadly), ale i od pachatele k prostředí, které by on sám svými aktivitami mohl ohrožovat a činit je tak závadovým. Hodinový pobyt obviněného v zakázaném prostoru sice možná nemohl stačit k tomu, aby podlehl svodům „hříšné“ obce (tedy slovy obviněného „... aby se na něm projevil její negativní vliv ...“), byl však dozajista dostačujícím k ohrožení (např. okradením) osob tam se zdržujících, ať již dlouhodobě anebo pouhým průjezdem či průchodem přes ni.

33. Poptává-li obviněný výklad (údajné a toliko jím dovozované) nejednoznačnosti právní úpravy prizmatem snahy o zachování větší míry svobody, pak i kdyby teoreticky takovou nejednoznačnost bylo možno dovodit, pak její interpretace nemůže být omezena jen na přeceňování jediného aspektu – totiž izolované favorizace svobody pachatele a opomíjení svobod potenciálních obětí, které právě uloženým zákazem pobytu mají být před nebezpečím z jednání zakládajícího podezření z trestné činnosti chráněny. Dožaduje-li se pak obviněný doložení zvyklostí vyzdvihovaných odvolacím soudem, pak z povahy věci lze zvyklosti sotva dokládat a dovolatel ani nevysvětlil, jak by si takové jejich doložení představoval.

34. Sumárně řečeno, obviněný z platformy lingvistického purismu, umělým a nekonzistentním přesunem různých institutů z jiných právních odvětví do práva trestního, účelovým dovozováním nejasností a nepřijatelně zúženou interpretací údajných nejednoznačností činí závěry, které při komplexním a provázeném náhledu nemají své opodstatnění. Jak výstižně zmínil již druhostupňový soud „... nelze ulpívat jen na jedné výkladové metodě, ale vždy kombinovat několik metod výkladů práva ...“.

V.

Způsob rozhodnutí

35. Z uvedeného hodnocení dovolání obviněného plyne, že ten ve svém dovolání vznesl námitky, které se s uplatněným dovolacím důvodem věcně nerozešly, jsou ovšem zjevně neopodstatněné. Vzhledem k tomu Nejvyšší soud o tomto dovolání rozhodl způsobem upraveným v § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., podle něhož dovolání odmítne, jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné.

36. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl Nejvyšší soud o tomto mimořádném opravném prostředku v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož v odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.